

VALSTS AĢENTŪRA

LATVIJAS INFЕКТОЛОĢIJAS CENTRSLinezera iela 3, Rīga, LV-1006, Latvija. Tālr. 67014500. Fakss 67014568
Reģ. nr. 90001830776. E-pasts: lic@lic.gov.lv
www.lic.gov.lv**EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS**

Nr.2(1224)

2012.gada 12.janvārī

Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas* izplatību 2012. gada 01.nedēļā Latvijā

2012.gada 01.nedēļā monitoringa ambulatorajās iestādēs pacienti ar aizdomām par gripu nebija vērsušies (52.nedēļā - divi pacienti vai vidēji 1,9 gadījumi uz 100 000 iedz.). Monitoringa stacionārajās iestādēs (11 slimnīcas) tika hospitalizēti divi pacienti ar aizdomām par gripu un viens pacients ar gripas izraisītu pneimoniju.

Vidējā saslimstība ar AAEI 01.nedēļā - 1033 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (52.nedēļā – 883 uz 100 000 iedzīvotājiem).

Pacientu vēršanās pēc palīdzības ar AAEI, gripu un pneimoniju vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem¹

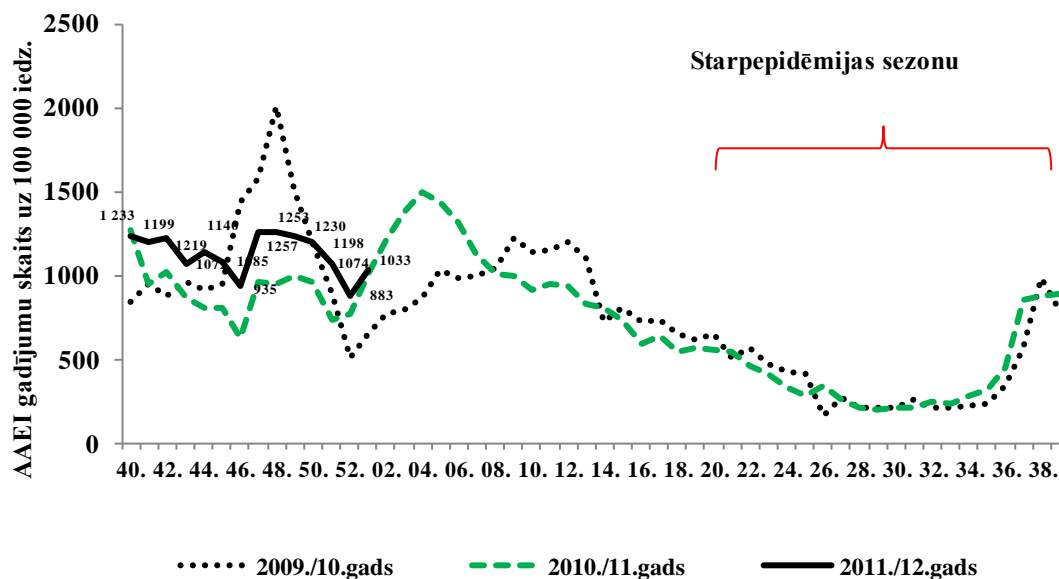
	Vecuma grupas	49.	50.	51.	52.	01.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1230,1	1197,6	1074,0	883,1	1033,4	17,0
	0-4	5704,9	5736,3	5140,8	4997,6	5327,7	6,6
	5-14	3901,1	3875,0	2944,4	2298,9	2673,3	16,3
	15-64	654,2	616,6	618,3	450,0	584,3	29,9
	65>	180,6	141,9	160,7	225,7	212,8	-5,7
Gripa*	Vidēji	0,0	0,0	1,0	1,9	0,0	-100,0
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	5-14	0,0	0,0	0,0	8,7	0,0	-100,0
	15-64	0,0	0,0	1,4	1,3	0,0	-100,0
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pneimonijas	Vidēji	33,4	32,5	29,3	22,3	35,3	58,3
	0-4	78,6	141,4	147,3	62,9	188,6	200,0
	5-14	78,4	69,7	45,4	78,4	52,2	-33,3
	15-64	25,5	22,8	21,1	14,8	21,5	45,5
	65>	19,3	6,4	7,0	0,0	25,8	100,0

*klīniski apstiprināti gripas gadījumi monitoringa iestādēs

Ar pneimoniju ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits palielinājās – saslimstība nedēļas laikā pieauga vidēji par 58,3%. Vislielākais pieaugums novērots vecuma grupā 0-4 gadi – pacientu skaits ar pneimonijām pieauga 3 reizes.

¹ Saslimstības līmenis, vai vēršanās pēc medicīniskas palīdzības nedēļas laikā tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu, kas pirmo reizi sakarā ar patreizējo saslimšanas epizodi vērsušies pēc medicīniskās palīdzības pie ģimenes ārsta.

Saslimstība ar AAEI no 2011.gada 40. līdz 2012.gada 01.nedēļai

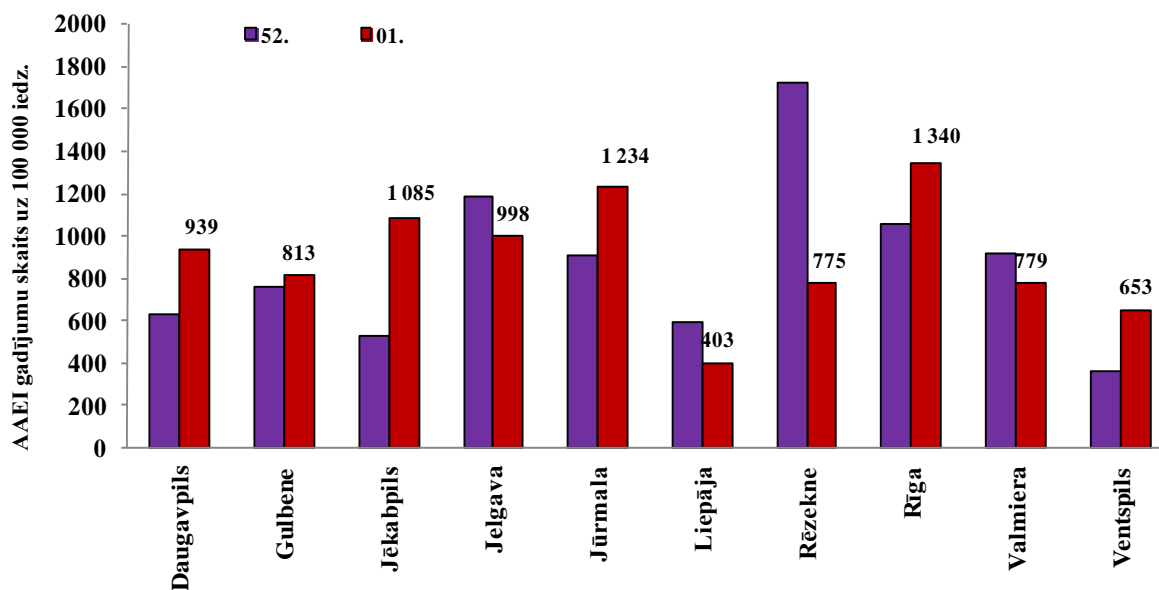

Vēršanās pēc palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām ambulatorajās monitoringa iestādēs 2012.gada 01.nedēļā, salīdzinājumā ar iepriekšējo 52.nedēļu, pieauga vidēji par 17%.

AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

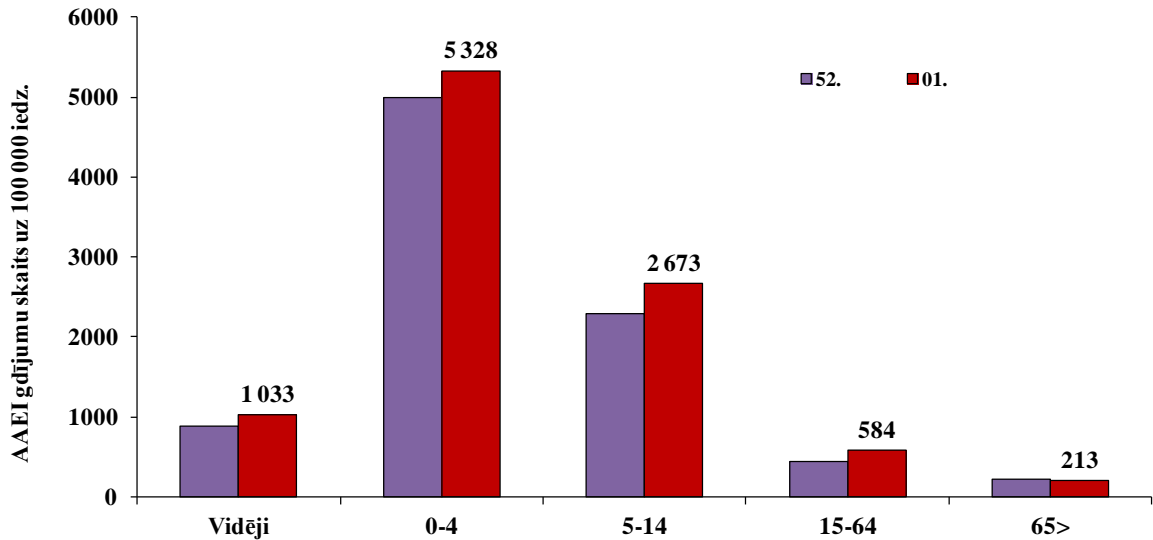
Ar AAEI ambulatorajās monitoringa iestādēs vērsušos pacientu skaits pieauga sešās pilsētās: Jēkabpilī (par 106,3%), Ventspilī (par 79,2%), Daugavpilī (par 50%), Jūrmalā (par 36%), Rīgā (par 27,3%) un Gulbenē (par 7,1%). Pārējās četrās pilsētās (Jelgavā, Liepājā, Rēzekne un Valmierā) saslimstība samazinājās.

Visaugstākā saslimstība bija Rīgā (1340 uz 100 000 iedz.), Jūrmalā (1234 uz 100 000 iedz.) un Jēkabpilī (1085 uz 100 000 iedz.).

AAEI atsevišķās vecuma grupās

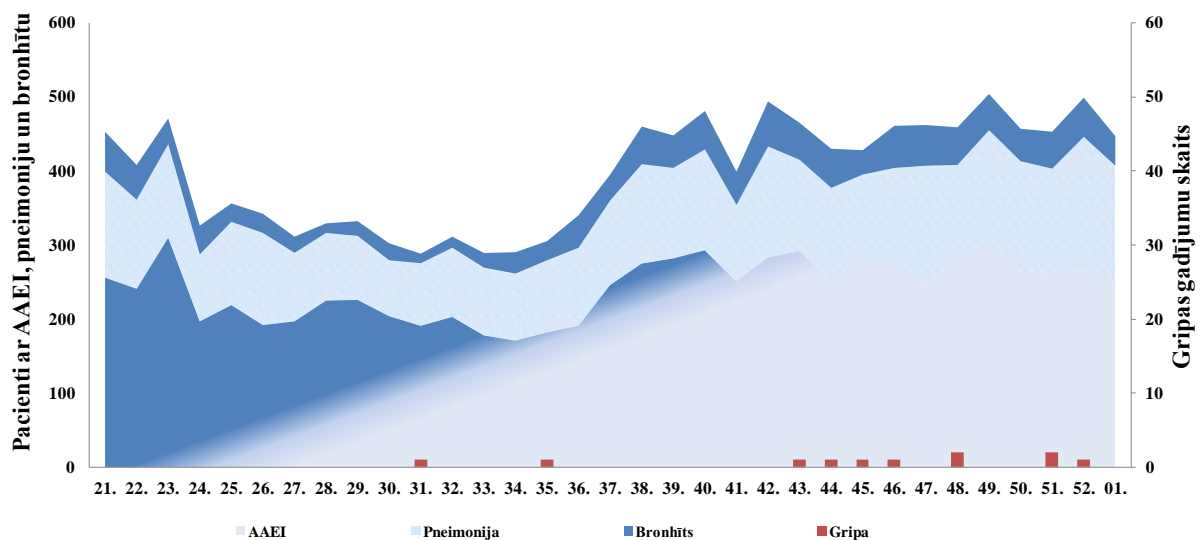
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, saslimstība pieauga visās vecuma grupās, izņemot iedzīvotāju grupu vecumā no 65 gadiem - šajā vecuma grupā saslimstība nedaudz samazinājusies - par 5,7%. Visaugstākā saslimstība novērota vecuma grupā 0-4 gadi (5 328 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem), kas ir 5,2 reizes augstāka par vidējo saslimstību.

Hospitalizēto gripas pacientu skaits stacionārās monitoringa iestādēs

No monitoringa iestādēm saņemtā iknedēļās informācija (11 slimnīcas) liecina, ka 2012.gada 01.nedēļā Latvijas Infektoloģijas centrā stacionēti 2 pacienti (15-64 gadi) ar aizdomām par gripu un viens pacients (>65gadi), kuram konstatēta gripas izraisītā pneimonija.

NMPD dati par hospitalizētiem pacientiem ar AAEI, pneimoniju, bronhītu un gripu (no 2011.gada 21.nedēļas)

Saskaņā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) sniegtajiem datiem, kopš 2011.-2012.gada monitoringa sezonas sākuma (2011.gada 40.nedēļa) dažādās

ārstniecības iestādēs hospitalizēti pavisam 9 pacienti ar diagnozi „Gripa”. 2012.gada 01.nedēļā ar NMPD pacienti ar aizdomām par gripu netika hospitalizēti.

Kopējais ar elpceļu infekcijām (AAEI, bronhīts, pneimonija) hospitalizēto pacientu skaits, kam sniegta neatliekamā medicīniskā palīdzība un veikta hospitalizācija 01.nedēļā, salīdzinājumā ar 52.nedēļu, samazinājies par 10%. Pacientu skaits ar AAEI samazinājās par 9%, ar pneimoniju – par 8% un ar bronhītu – par 25%.

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība

Vispārējās izglītības iestādēs 52.nedēļā un 2012.gada 01.nedēļā bija brīvlaiks. Iepriekšējā 51.nedēļā skolas apmeklēja vidēji 92,3% skolēnu.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
48.	91,7	89,8	88,9	91,7	93,0	90,1	95,3	91,8	96,9	92,7	92,1
49.	91,9	89,5	88,4	78,3	93,1	88,0	94,9	91,3	96,7	97,1	92,2
50.	92,8	91,7	88,5	95,4	91,6	90,6	95,6	92,2	96,7	96,8	93,5
51.	92,3	90,9	86,8	90,9	92,8	90,5	97,1	91,4	95,0	93,3	92,3
52.	brīvlaiks										
01.	brīvlaiks										

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība

Pirmsskolas izglītības iestādes 01.nedēļā apmeklēja vidēji 61,2% reģistrēto bērnu.

Viszemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija Valmierā – 52,5%, Jelgavā – 53,1%, Gulbenē – 54,9%. Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, apmeklētība palielinājās vidēji par 4,8%. Bet Daugavpilī un Jelgavā tā samazinājās, attiecīgi par 3,8% un 15,2%.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
48.	72,1	71,7	74,9	81,6	70,6	85,7	71,4	65,8	73,8	70,4	70,9
49.	72,6	75,1	69,2	71,9	71,0	83,5	76,1	61,9	73,3	71,0	69,5
50.	74,1	78,1	72,6	76,6	75,8	82,3	66,3	61,6	74,3	76,5	71,1
51.	70,3	67,9	68,1	69,1	77,4	82,7	71,8	67,5	65,3	68,7	69,9
52.	67,0	35,4	51,0	68,4	64,5	72,4	52,5	53,9	39,1	49,6	56,3
01.	63,2	54,9	65,4	53,1	70,6	76,5	57,6	58,2	52,5	60,5	61,2
Salīdzinājumā ar 52.nedēļu	-3,8	19,4	14,4	-15,2	6,1	4,2	5,1	4,2	13,4	10,9	4,8

Respiratoro vīrusu cirkulācija

2012.gada 01.nedēļā izmeklēti 173 personu klīniskie paraugi izmantojot polimerāzes ķēdes reakcijas metodi, lai noteiktu gripas vīrusu nukleīnskābi. Gripas vīrusi noteikti 7 (4%) paraugos (7/173) - visi A tipa gripas vīrusi.

Veicot A tipa gripas vīrusu tipēšanu noteikti 7 A/H3N2 vīrusi. Veicot vīrusa antigēnisko raksturojumu noteikts viens A(H3)A/Perth/16/2009 (H3N2) - līdzīgs vīruss.

Secinājumi

2012.gada 01.nedēļā Latvijā novērota sporādiska gripas izplatība. Stacionārajās monitoringa iestādēs (Rīgā) hospitalizēti 3 gripas pacienti t.sk. 1 ar gripas izraisītu pneimoniju.

Ambulatorajās monitoringa iestādēs 01.nedēļā gripas klīniskie gadījumi netika reģistrēti. Vēršanās pēc medicīniskās palīdzības ar citām akūtām augšējo elpceļu infekcijām monitoringa ambulatorajās iestādēs pieauga vidēji par 17%.

Visaugstākā saslimstībā ar AAEI reģistrēta Rīgā, Jūrmalā un Jēkabpilī. Vairāk ar AAEI slimo bērni vecuma grupā 0-4 gadi.

LIC laboratorijā (ārpus gripas uzraudzības tīkla) gripas vīrusi noteikti 4% (7/173) paraugu (7 *A tipa* gripas vīrusi).

Kopš sezonas sākuma LIC laboratorijā noteikti 13 *A tipa* un 2 *B tipa* gripas vīrusi.

PVO Eiropas gripas uzraudzības tīkla (EuroFlu) dati liecina, ka kopš sezonas sākuma dominējošs ir *A/H3N2* gripas vīruss - **A(H3)A/Perth/16/2009 (H3N2)** - līdzīgs, kurš iekļauts vakcīnas sastāvā.

Situācija PVO Eiropas reģiona valstīs 52.nedēļā

(http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi)

PVO Eiropas reģiona valstīs 52.nedēļā gripas aktivitāte bija zema. Pārsvārā tika reģistrēta sporādiska gripas izplatība. Laboratoriski apstiprināti *A/H3N2*, *B tipa* un *A/H1N1pdm* gripas vīrusi, dominējošs bija *A/H3N2*.

Par lokālu gripas izplatību ziņoja 3 valstis (Spānija, Nīderlande un Norvēģija), par sporādisku gripas izplatību ziņoja 14 valstis. Epidēmiskais sliekšnis bija pārsniegts tikai Spānijā (*ILI- influenza-like illness*).

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, kopējais izmeklējumu skaits ir samazinājies (no 801 līdz 554), tomēr gripas pozitīvo paraugu īpatsvars uzraudzības tīkla ietvaros ir pieaudzis no 8% līdz 24%.

Virusoloģijas dati. 2011.gada 52.nedēļā uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 554 paraugi, no tiem 133 (24%) paraugos tika atklāti gripas vīrusi – 131 *A tipa* un 2 *B tipa* gripas vīrusi. No *A* gripas vīrusiem tipēti 124 vīrusi - visi *A/H3*.

Valstīs, kurās uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 20 un vairāk respiratorie paraugi (Francija, Izraēla, Itālija, Spānija, Turcija un Apvienotā Karaliste), gripas pozitīvo paraugu īpatsvars svārstījās no 7,8% līdz 43,2% (vidēji 25,7%).

Ārpus uzraudzības tīkla (hospitalizēto pacientu vidū) noteikti 162 gripas vīrusi - 155 *A tipa* (no tiem tipēti 36 vīrusi – 35 kā *A/H3* un 1 kā *A/H1pdm*) un 7 *B tipa* gripas vīrusi.

Kopš sezonas sākuma (no 40. līdz 52.nedēļai) noteikti 1104 gripas vīrusi: 990 (90%) bija *A tipa* gripas vīrusi un 114 (10%) bija *B tipa* gripas vīrusi. No *A* gripas vīrusiem tipēti 633, t.sk. 594 (94%) kā *A/H3* un 39 (9%) kā *A/H1pdm09*.

Antigēnais raksturojums noteikts 19 gripas vīrusiem:

- 13 **A(H3) A/Perth/16/2009 (H3N2)**-līdzīgs*;
- 2 **A(H1)pdm09 A/California/7/2009 (H1N1)**-līdzīgs*;
- 2 *B/Florida/4/2006-like (B/Yamagata/16/88* līnijas;
- 1 *B/Bangladesh/3333/2007*-līdzīgs (*B/Yamagata/16/88* līnijas);
- 1 **B/Brisbane/60/2008-like (B/Victoria/2/87** līnijas*.

* iekļauti vakcīnas sastāvā 2011.-2012.gada sezonai

Par gripas vīrusu rezistenci

(http://www.ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/Forms/ECDC_DispForm.aspx?ID=796)

Kopš sezonas sākuma (2011.gada 40.nedēļas) 4 valstis (Vācija, Norvēģija, Nīderlande un Zviedrija) veica rezistences pārbaudi 35 gripas vīrusiem.

Vīrusa tips un apakštīps	Rezistence pret neiraminidāzes inhibitoriem				Rezistence pret M2 inhibitoriem	
	Oseltamivir		Zanamivir		Amantadin, rimantadin	
	Testētie izolāti	t.sk. rezistenti	Testētie izolāti	t.sk. rezistenti	Testētie izolāti	t.sk. rezistenti
<i>A(H3)</i>	13	0	13	0	23	23 (100%)
<i>A(H1)pdm09</i>	2	0	2	0	2	2 (100%)
<i>B tipa</i>	3	0	3	0	neattiecas	

Visi 18 gripas vīrusi (13 *A(H3)*, 2 *A(H1)pdm* un 3 *B tipa*), kuri testēti uz rezistenci pret neiraminidāzes inhibitoriem - oseltamivīru un zanamivīru, bija jutīgi.

Vīsiem 25 vīrusiem (23 *A/H3* un 2 *A/H1pdm09*), kuri bija pārbaudīti uz jutību pret adamantāniem, bija konstatēta rezistence.

PVO par gripas izplatību pasaulē 2012.gada 6.janvārī.

(http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/index.html;

- Gripas aktivitāte ziemeļu puslodes mērenā klimata reģionos ir zem epidēmiskā sliekšņa, lai gan ziņots par aktivitātes pieaugumu dažos apgabalos Kanādā, Eiropā (Spānija un Turcija), Ziemeļāfrikā (Tunisija un Alžīrija) un Tuvo Austrumu apgabalos (Irāna). Gripas aktivitātes pieauguma tendence šajās teritorijā, kas saglabājas pēdējo nedēļu laikā, varētu liecināt par gripas izplatības sezonas sākumu.
- No visiem gripas vīrusiem, kas noteikti ziemeļu puslodes mērenā zonā pārsvarā ir *A tipa* gripas vīrusi *H3N2* apakštīpa. Pēdējo nedēļu laikā ziņots tikai par dažiem *A (H1N1) 09* gripas gadījumiem.
- Tropu zonas valstis ziņoja par zemu gripas aktivitāti, izņemot Kostariku, kur galvenokārt ir atklāts *A(H3N2)* gripas vīruss.
- Dienvidu puslodē mērenā klimata valstīs gripas aktivitāte atbilst starp-sezonas līmenim, lai gan Čīle un Austrālija ziņoja, ka turpinās *A(H3N2)* vīrusa un nedaudz arī *B tipa* gripas vīrusa (Austrālijā) izplatība.

Materiālu sagatavoja: V/a „Latvijas Infektoloģijas centrs” Epidemioloģiskās drošības un sabiedrības veselības departamenta Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe R.Nikiforova;

2011.-2012.gada AAEI un gripas monitoringa 2012.gada 01.nedēļā datus sniedza:

- 60 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 107 797 – 4,8% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 40 skolas
- 40 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti LIC laboratorijas Virusoloģijas nodaļas dati un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Materiāls ir pieejams v/a “LIC” Interneta mājas lapā: www.lic.gov.lv.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz v/a “Latvijas Infektoloģijas centrs” “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.